

Nuorten parlamentti 1998–2008

Nuorten parlamentin ensimmäisestä istunnosta tuli keväällä 2008 kymmenen vuotta. Kymmenen vuoden aikana Nuorten parlamentti on kokoontunut täysistuntoon eduskunnan istuntosalissa kuusi kertaa eli joka toinen vuosi: 1998, 2000, 2002, 2004, 2006 ja 2008. On siis aika katsoa, miten Nuorten parlamentti sai alkunsa ja mitä sitten tapahtui. Syvemmän analyysin aika tulee myöhemmin, tässä julkaisussa tarkastelen Nuorten parlamentin ensimmäistä vuosikymmentä lähinnä tilastojen valossa. Olen liittänyt mukaan kaikkien esitettyjen kysymysten otsikot (158 kysymystä) ja lyhyen katsauksen jokaisesta kuudesta Nuorten parlamentista.

Lisätietoja Nuorten parlamentista saa mm. Nuorten parlamentin pöytäkirjoista ja raporteista, jotka löytyvät osoitteessa www.eduskunta.fi/nuortenparlamentti. Ajankohtaista tietoa mm. ilmoittautumisesta mukaan Nuorten parlamenttiin löytyy osoitteessa www.kerhokeskus.fi/nuortenparlamentti.

Suhtautumista Nuorten parlamenttiin kuvaa nimimerkki Poonahin (Jorma Muurinen) piirros, joka syntyi ensimmäisen Nuorten parlamentin innoittamana. Se julkaistiin Lappeenrannassa ilmestyvässä Etelä-Saimaassa ja Kotkassa ilmestyvässä Kymen Sanomissa 16.5.1998.

Lämpimät kiitokset kaikille, jotka ovat olleet mukana toteuttamassa Nuorten parlamenttia kaikkina näinä vuosina.

29.5.2008 Päivi Erkkilä

Muotoutuminen

Ranskan parlamentissa on vuodesta 1994 alkaen kokoontunut "Le Parlement des enfants". Ranskan kansalliskokouksen puhemies Laurent Fabius esitti kesällä 1997 kirjeessään Euroopan unionin jäsenmaiden parlamenttien puhemiehille, että myös kirjeen vastaanottajaparlamentit järjestäisivät lasten parlamentin 16.5.1998. Hän perusteli esitystä sillä, että lasten parlamentti tarjoaa lapsille kanavan ilmaista mielipiteitään ja ajatuksiaan ja siten myös lainsäätäjille mahdollisuuden kuulla lasten mielipiteitä.

Suomessa oli jo syksyllä 1992 kokoontunut Lasten parlamentti liittyen Suomi 75-vuotta –juhluvuoden kampanjaan Suomi on lasten. Lasten parlamentti oli onnistunut tilaisuus. Ehkä sen innoittamana puhemies Riitta Uosukainen vastasi myöntävästi Fabiuksen ehdotukseen. Nuorten parlamentti – tapahtuman toteuttaminen annettiin Kerhokeskus – koulutyön tuki ry:lle.

Puhemiesneuvosto asetti Nuorten parlamentti –työryhmän, jossa oli edustajia eduskunnasta, Kerhokeskuksesta, opetusministeriöstä, Opetushallituksesta, valtioneuvoston kansliasta, Suomen kuntaliitosta ja Opetusalan Ammattijärjestö OAJ:sta. Työryhmän tehtävänä oli 1) suunnitella ja koordinoida Nuorten parlamentti –tapahtuma ja 2) luoda edellytykset peruskoulun yläasteen oppilaiden perehdyttämiseksi edustukselliseen demokratiaan ja eduskunnan toimintaan erityisesti kouluihin perustettavien parlamenttikerhojen avulla.

Syksyn 1997 jälkeen Nuorten parlamentin organisaatio on muuttunut, mutta edelleen Kerhokeskus ja eduskunta yhdessä toteuttavat Nuorten parlamentin, tukena työryhmä ja neuvottelukunta.

Alusta lähtien Nuorten parlamentti on toteutettu kaksivaiheisena: toisaalta ovat kouluissa kokoontuvat parlamenttikerhot ja toisaalta on eduskunnassa kokoontuva Nuorten parlamentin täysistunto. Nuorten Parlamentti-projektin huipennukseksi oli valittu suullinen kyselytunti, sillä sen katsottiin edustavan kansanedustajien työssä parasta ajankohtaista työmuotoa.

Kahden Nuorten parlamentin täysistunnon - vuosina 1998 ja 2000 - jälkeen, eduskunnan puhemiesneuvosto totesi 15.6.2000 eduskunnalla olevan valmius noin joka toinen vuosi toteutettavaan Nuorten parlamentin täysistunnon järjestämiseen.

Parlamenttikerhot kokoontuvat kouluissa vuosittain, vaikka Nuorten parlamentti kokoontuukin eduskunnassa vain joka toinen vuosi. Parlamenttikerhoihin osallistuvat ovat peruskoulujen 8. ja 9. luokan oppilaita. Parlamenttikerhoissa kerholaiset tutustuvat edustukselliseen demokratiaan, eduskunnan toimintaan, nuorten vaikutusmahdollisuuksiin ja aktiivisina kansalaisina toimimiseen nuoria itseään kiinnostavien, ajankohtaisten teemojen kautta. Lisäksi parlamenttikerhoissa valmistellaan Nuorten parlamentin suullisessa kyselytunnissa esitettävät kysymykset ja valitaan kerhon edustajat Nuorten parlamentin istuntoon. Kerho valitsee keskuudestaan myös mahdollisen toimittajaoppilaan tekemään esim. koulun lehteen juttua Nuorten parlamentin istuntopäivästä.

Ensimmäisen Nuorten parlamentin logon suunnitteli graafikko Vesa Junttila Public Design Oy:stä joulukuussa 1997. Logon värit olivat kelta-valko–harmaa-sininen. Tätä logoa käytettiin Nuorten parlamenteissa 1998 ja 2000. Logon värit vaihdettiin syksyllä 2001. Kelta-valko-sininen-tummansininen logo oli käytössä vuosien 2002 ja 2004 Nuorten parlamenteissa. Vuonna 2005 vaihdettiin logon värit taas. Koska vuoden 2006 Nuorten parlamentin istunto oli osa eduskunnan 100-vuotisjuhlaa, logon värit muutettiin vastaamaan eduskunnan 100-vuotisjuhlien värejä. Tämä logo on edelleen käytössä.

Tavoitteet

Nuorten parlamentti –toiminnan tavoitteiksi on vuosien aikana muodostunut viisi tavoitetta:

1. auttaa nuorta hahmottamaan yhteiskuntaa eri toimijoiden näkökulmista
2. tutustuttaa nuoria eduskuntaan, suomalaiseen demokratiaan ja vaikuttamiseen
3. kehittää osallistumisessa tarvittavia valmiuksia
4. avata nuorille näkökulmia yhteiskunnalliseen keskusteluun
5. tarjota lainsäätäjille mahdollisuuden kuulla nuoria

Edustajaoppilaat Nuorten parlamentissa

Parlamenttikerhot päättävät itsenäisesti, miten ne valitsevat edustajansa Nuorten parlamentin istuntoon. Eduskunnan istuntosalissa on 199 edustajapaikkaa. Ne on Nuorten parlamentin ensimmäisestä istunnosta lähtien jaettu vaalipiireittäin parlamenttikerhojen kesken. Nuorten parlamentin työryhmä hyväksyy edustajapaikkojen jaon periaatteet varhaisessa vaiheessa ennen istuntopäivää. Vaalipiireihin ja vaalipiirien kansanedustajapaikkamäärään perustuvalla edustajapaikkojen jaolla on pyritty alueelliseen tasapuolisuuteen. Vuoden 2006 Nuorten parlamentin edustajapaikoista työryhmä päätti, että korkein mahdollinen edustajamäärä yhdestä kerhosta on kolme edustajaoppilasta.

Taulukko 1. Nuorten parlamentin edustajaoppilaiden määrä vaalipiireittäin 1998–2008.

Vaalipiiri	1998	2000	2002	2004	2006	2008	Yhteensä
Helsingin	16	24	13	16	20	14	103
Uudenmaan	39	40	54	51	39	50	273
Varsinais-Suomen	15	17	10	13	9	12	76
Satakunnan	21	24	31	15	15	16	122
Hämeen	26	17	28	19	18	16	124
Pirkanmaan	9	5	11	20	18	18	81
Kymen	8	7	0	8	11	7	41
Etelä-Savon	4	4	0	3	5	3	19
Pohjois-Savon	9	9	5	10	9	7	49
Pohjois-Karjalan	6	4	8	4	4	6	32
Vaasan	16	17	15	12	18	18	96
Keski-Suomen	10	8	11	6	10	10	55
Oulun	15	16	10	15	16	12	84
Lapin	5	6	3	6	6	8	34
Yhteensä	199	198	199	198	198	197	1189

Parlamenttikerhojen perustaminen kouluihin on vapaaehtoista ja parlamenttikerhojen määrissä on vaalipiireittäin suuria eroja. Uudenmaan vaalipiiri on suurin kansanedustajamäärältään. Myös Nuorten parlamentissa Uudenmaan vaalipiiri on suurin, runsas viidennes Nuorten parlamentin edustajista tulee Uudenmaan vaalipiiristä, koska siellä on eniten parlamenttikerhoja. Vähiten edustajia on Nuorten parlamentin istuntoon saapunut Etelä-Savon vaalipiiristä, vain 19 edustajaa.

Nuorten parlamentin edustajista enemmistö on ollut tyttöjä ensimmäisestä istunnosta lähtien, kuten taulukosta 2 ilmenee. Tyttöjen määrä on kasvanut ja poikien määrä on pienennyt koko Nuorten parlamentin 10-vuotisen historian ajan.

Taulukko 2. Nuorten parlamentin edustajaoppilaiden jakautuminen tyttöihin ja poikiin 1998-2008.

	1998	2000	2002	2004	2006	2008	Yhteensä
Tytöjä	123	121	127	123	130	136	760
Poikia	76	77	72	75	68	61	429
Yhteensä	199	198	199	198	198	197	1189

Toimittajaoppilaat Nuorten parlamentissa

Vuoden 2000 Nuorten parlamentin istunnosta alkaen parlamenttikerhot ovat voineet lähettää istuntoa seuraamaan yhden toimittajaoppilaan. Suurin osa parlamenttikerhoista onkin lähettänyt istuntoa seuraamaan toimittajaoppilaan, joka on kirjoittanut istuntopäivästä jutun koulun lehteen, koulun nettisivuille tai paikalliseen sanomalehteen.

Taulukko 3. Toimittajaoppilaiden määrä vaalipiireittäin 2000–2008

Vaalipiiri	2000	2002	2004	2006	2008	Yhteensä
Helsingin		4	2	6	5	17
Uudenmaan		14	24	22	23	83
Varsinais-Suomen		5	4	3	6	18
Satakunnan		10	9	11	8	38
Hämeen		7	10	10	8	35
Pirkanmaan		3	9	9	8	29
Kymen		0	4	4	4	12
Etelä-Savon		0	1	1	1	3
Pohjois-Savon		2	2	3	4	11
Pohjois-Karjalan		2	2	1	2	7
Vaasan		3	6	8	8	25
Keski-Suomen		3	3	5	5	16
Oulun		2	3	5	4	14
Lapin		1	3	2	4	10
Yhteensä	50	56	82	90	90	368

Toimittajaoppilaiden määrä on lähes kaksinkertaistunut vuoden 2000 Nuorten parlamentin noin 50 toimittajaoppilaasta. Vuoden 2008 toimittajaoppilaista osa toimi verkkotoimittajina tehden istuntopäivän aikana eduskunnan verkkosivuille juttuja ja kuvia.

Toimittajaoppilaat työssään Nuorten parlamentin istunnossa 11.4.2008. Kuva Lehtikuva/Matti Björkman/Eduskunta.

Nuorten parlamentin istuntoon osallistuneet kerhot ja koulut

Kuuteen Nuorten parlamentin täysistuntoon on osallistunut 507 parlamenttikerhoa. Kerhojen määrä on kasvanut vuodesta 1998 vuoteen 2004, jonka jälkeen kerhojen määrä on ollut suurin piirtein sama.

Taulukko 4. Nuorten parlamentin istuntoon osallistuneiden kerhojen määrä vaalipiireittäin 1998-2008

Vaalipiiri	1998	2000	2002	2004	2006	2008	Yhteensä
Helsingin	5	9	5	6	7	6	38
Uudenmaan	11	18	21	28	22	25	125
Varsinais-Suomen	7	4	3	4	3	6	27
Satakunnan	9	11	13	10	11	9	63
Hämeen	11	8	9	10	10	8	56
Pirkanmaan	3	2	5	10	9	9	38
Kymen	2	2	0	4	4	3	15
Etelä-Savon	1	1	0	1	3	1	7
Pohjois-Savon	2	3	2	2	3	3	15
Pohjois-Karjalan	2	1	2	2	2	3	12
Vaasan	7	7	5	6	8	9	42
Keski-Suomen	4	2	4	3	5	5	23
Oulun	3	8	3	7	5	6	32
Lapin	1	2	1	3	3	4	14
Yhteensä	68	78	73	96	95	97	507

Taulukko 5. Kuinka montaa kertaa koulu on osallistunut Nuorten parlamentin istuntoon 1998-2006. Vaalipiireittäin.

Vaalipiiri	6 kertaa	5 kertaa	4 kertaa	3 kertaa	2 kertaa	1 kerran	Yhteensä
Helsingin	0	3	0	1	5	10	19
Uudenmaan	3	7	3	11	7	13	44
Varsinais-Suomen	1	0	2	1	1	8	13
Satakunnan	4	3	0	4	4	4	19
Hämeen	2	4	2	2	1	8	19
Pirkanmaan	0	0	3	3	6	5	17
Kymen	0	2	0	0	2	1	5
Etelä-Savon	0	0	0	1	1	2	4
Pohjois-Savon	0	0	1	1	3	2	7
Pohjois-Karjalan	0	0	2	0	1	2	5
Vaasan	2	0	2	1	5	9	19
Keski-Suomen	0	0	3	0	4	3	10
Oulun	0	2	0	1	4	11	18
Lapin	0	1	0	1	0	6	8
Yhteensä	12	22	18	27	44	84	207

Tähän mennessä Nuorten parlamentin kuudessa istunnossa on ollut edustajia 207 koulusta. Uskollisimmin Nuorten parlamenttiin ovat osallistuneet Satakunnan vaalipiirin koulut, neljä koulua on osallistunut kaikkiin Nuorten parlamentin istuntoihin.

Oheisesta taulukosta ilmenee myös, että suurin osa kouluista on osallistunut Nuorten parlamentin istuntoon vain kerran. Tähän ovat varmasti vaikuttaneet useat syyt, esimerkiksi kunnan/koulun resurssitilanne ja opettajien halukkuus kerhoyöskentelyyn. Keskeistähän Nuorten parlamentti – toiminnassa on sen vapaaehtoisuus.

Kuitenkin koulujen vaihtumista voi pitää myös positiivisena asiana. Jos Nuorten parlamentin istuntoihin osallistuisivat aina samojen koulut, voisi pyrkimyksen alueelliseen tasa-arvoon unohtaa. Vähiten Nuorten parlamentin istuntoon ovat osallistuneet Etelä-Savon vaalipiirin koulut kun taas Uudenmaan vaalipiiristä kouluja on osallistunut kaikkiaan 44. Se on 21,56 % kaikista Nuorten parlamentin istuntoon osallistuneiden koulujen määrästä.

Helsingin läheisyys ja siten matkakustannusten alhaisuus vaikuttanee asiaan ainakin osittain. Nuorten parlamentin istunnossa 17.3.2006 Veera Tegelberg kysyi Nuorten parlamentin matkojen korvaamisesta suoraan valtion budjetista. Sekä valtiovarainministeri Eero Heinäluoma että

kulttuuriministeri Tanja Karpela pitivät asiaa hyvänä ja kannatettavana ja Tanja Karpela lupasi ottaa asiaan hoitaakseen. Välillä olivat eduskuntavaalit ja hallitus vaihtui, mutta eduskuntaan 11.4.2008 Nuorten parlamentin istuntoon tulevien edustajien matkat korvataan valtion pussista.

Taulukko 6. Kuinka monessa istunnossa koulun parlamenttikerho on esittänyt kysymyksen, koulut vaalipiireittäin

Vaalipiiri	Neljässä	Kolmessa	Kahdessa	Yhdessä	Ei koskaan	Yhteensä
Helsingin	0	1	3	6	9	19
Uudenmaan	1	2	6	12	23	44
Varsinais-Suomen	0	1	1	4	7	13
Satakunnan	0	0	5	5	9	19
Hämeen	0	2	3	6	8	19
Pirkanmaan	0	0	1	5	11	17
Kymen	0	0	2	1	2	5
Etelä-Savon	0	0	1	1	2	4
Pohjois-Savon	0	0	1	5	1	7
Pohjois-Karjalan	0	0	1	3	1	5
Vaasan	1	1	1	7	9	19
Keski-Suomen	0	1	0	5	4	10
Oulun	0	0	1	6	11	18
Lapin	0	0	0	8	0	8
Yhteensä	2	8	26	74	97	207

Parlamenttikerholle on tärkeää, että juuri heidän kysymys esitetään Nuorten parlamentin istunnossa. Kuitenkin istuntoihin vuosina 1998-2008 osallistuneista 207 koulun kerhoista 97 koulun parlamenttikerho ei ole esittänyt ainuttakaan kysymystä. Kahden koulun kerhojen kohdalle kysymyksen esittäminen Nuorten parlamentin istunnoissa on osunut neljästi ja 74 koulun kerhoa on esittänyt kysymyksen yhdessä istunnossa.

Esitetyt kysymykset

"Pyytäisin nyt, että ne edustajat, jotka haluavat tehdä jollekin paikalla olevalle ministerille kysymyksen, ilmoittautuisivat painamalla P-painiketta ja nousemalla seisomaan." Nuorten parlamentin 10-vuotisjuhlaistunto 11.4.2008. Kuva Vesa Lindqvist / Eduskunta

Kuudessa Nuorten parlamentin istunnossa on esitetty yhteensä 158 kysymystä. Osa kysymyksistä liittyy nuorten omaan elämänpäiriin: kouluun, nuoriin ja lapsiin. Useimmissa kysymyksissä nuoret ovat kuitenkin huolestuneita valtakunnallisista ja myös globaaleista asioista: Kiina-ilmiö, Itämeren tila, ydinvoiman rakentaminen ja alhainen syntyvyys Suomessa ovat tästä esimerkkejä.

Alla oleva luettelo muodostuu esitettyjen kysymysten otsikoista siinä muodossa kuin ne esiintyvät Nuorten parlamentin istuntojen pöytäkirjoissa. Suluissa oleva vuosi on kysymyksen esittämivuosi. Kokotekstinä kysymykset ovat luettavissa kunkin Nuorten parlamentin istunnon pöytäkirjasta osoitteessa <http://web.eduskunta.fi/Resource.phx/eduskunta/tervetuloa/nuortenparlamentti/poytakirjat.htx> lukuun ottamatta vuoden 1998 pöytäkirjaa.

Kysymysten otsikot ovat kolmea kysymystä lukuun ottamatta suomeksi, myös silloin kun kysymys on esitetty ruotsiksi.

A

Aavikoituminen ympäristöriskinä (2004)
 Adoptio-oikeuden salliminen homopareille (2002)
 Ajokortti (2008)
 Ajokortti-ikärajan alentaminen (2002)
 Ajokortti-ikärajan alentamisesta (1998)
 Alhainen syntyvyys Suomessa (2002)

B

Bensiiniverosta (1998)
 Biltrafiken mellan Hangö och S:t Petersburg (2006)
 Biojätekeräys pakolliseksi kunnille (2002)

D

Diabeteksen ehkäisy (2006)
 Digi-tv-uudistus (2008)

E

Eläinsairaaloiden määrä (2004)
 Eläinsuojelurikokset (2008)
 Ensiapukursseista peruskouluissa (1998)

H

Haja-asutusalueiden palvelut (2002)
 Handsfree-laitteiden käyttö (2004)
 Huippu-urheilun tukeminen (2002)

I

Ihmisoikeuskysymykset ja kauppapolitiikka (1998)
 Ilmakehän otsonikerroksen oheneminen (2000)
 Ilmaston lämpeneminen (2006)
 Ilmastonmuutos (2008)
 Ilmaisutaidon ja draaman opetus peruskouluissa (2002)
 Ilmaisutaidon sisällyttäminen opetusohjelmaan (2000)
 Internetberoende (2008)
 Itämeren tila (2006)

J

Julkiset palvelut tulevaisuudessa (2004)
 Jätteiden lajittelusta (1998)

K

Kaksoiskansalaisuuden hyväksyminen (2002)
 Kansalaistaidot opetussuunnitelmaan (2000)
 Kansalaisten kuuleminen (2004)
 Kansalaisten turvallisuus (2008)
 Kansalaisvaikuttamisen politiikkaohjelma (2006)
 Kansanedustajien lukumäärästä (1998)
 Kehitysavun määrä (2006)
 Kehitysyhteistyömäärärahojen taso (2004)
 Kerjäläisten auttaminen (2008)
 Kiina-ilmiö (2004)
 Koiraveron periminen (2002)
 Koulujen kieltenopetuksen tehostaminen (2004)
 Koulukiusaamisesta (1998)
 Koululaisten internet-käyttöoikeudesta (1998)
 Koululaisten terveellisten ruokailutottumusten edistäminen (2004)
 Koululiikunnan lisäämisestä (1998)
 Koulun työaika (2008)
 Kouluopetuksen edellytyksistä (1998)
 Kouluretkien ja leirikoulujen maksuttomuus (2008)
 Kouluruokailu (2004)
 Kouluruokailun määrärahojen korottaminen (2008)
 Koulutetun työvoiman pysyminen Suomessa (2002)
 Kuntourheilun tukeminen (2000)
 Kyläkoulujen lakkauttaminen (2006)

L

Laajakaistojen saatavuus (2006)
 Lakien noudattaminen (2006)
 Lapsilisä (2006)
 Lapsilisä (2008)
 Lapsilisäikärajan nostaminen (2004)
 Lasten ja nuorten pahoinvointi (2006)
 Liikenneopetus kouluissa pakolliseksi (2002)
 Liikennereuhkat Pääkaupunkiseudulla (2002)
 Lintuinfluenssan torjuminen (2006)
 Lukiokirjabisnes (2008)

M

Maahanmuuttajien työllisyyskoulutus (2004)
 Maanpuolustuksesta (1998)
 Maaseudun autioituminen (2008)
 Maaseudun elinvoimaisuudesta (1998)
 Maaseudun palvelut (2000)
 Maataloustuottajien toimeentuloedellytyksistä (1998)
 Metsästysoikeuden rajoittaminen (2004)
 Miksi työtön saa enemmän rahaa kuin opiskelija? (2006)
 Ministerin työtehtävät (2002)
 Ministerit ja gallupkyselyt (2008)
 Mopokortin ikäraja (2006)
 Muovin käytön rajoittaminen (2002)

N

Natoon liittyminen (2008)
 Nuoret ja alkoholi (2000)
 Nuoret ja liikkuminen (2008)
 Nuoret ja ulkonaliikkumiskielto (2000)
 Nuoret tieliikenteessä (2000)

Nuoret yrittäjät (2006)
 Nuorisokahvilat (2006)
 Nuorten alkoholinkäyttö (2008)
 Nuorten asuminen (2000)
 Nuorten huumeidenkäyttö (2000)
 Nuorten huumeidenkäyttö, ruots. (2000)
 Nuorten kesätyöpaikoista (1998)
 Nuorten kesätyöt (2000)
 Nuorten kotiintuloajat (2004)
 Nuorten mahdollisuudet kesätyöpaikkaan (2002)
 Nuorten osallistuminen rahapeleihin (2000)
 Nuorten parlamentti (2006)
 Nuoret pois kadunkulmilta (2008)
 Nuorten psykiatrinen hoito (2000)
 Nuorten tekemien rikosten rangaistavuudesta (1998)
 Nuorten tupakointi (2000)
 Nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen (2004)
 Nuorten vaikutusmahdollisuuksista (1998)
 Nuorten vaikutusmahdollisuuksista [Nuorten parlamentin jatkuvuus] (1998)
 Nuorten vaikutusmahdollisuudet (2000)

O

Oppikirjojen tietosisältö vähemmistöistä (2000)
 Oppimateriaali ja opetus ruotsinkielisissä kouluissa (2002)

P

Pakolaispolitiikasta (1998)
 Palkkauksen tasa-arvoisuus (2002)
 Pankkiautomaattien setelikoot (2002)
 Perehtyminen ministerin tehtävään (2006)
 Pienten kuntien ja kylien tulevaisuus (2008)
 Poliisin tavoitettavuus (2004)
 Poliisin toimivaltuudet (2004)
 Poliitikon ominaisuudet (2000)
 Poliitikon uran valinta (2002)
 Puolueet (2006)
 Päijänteen vesistön puhtaudesta (1998)
 Päätöksenteko EU:ssa (2002)

R

Rikosoikeudellisen vastuun ikäraja (2002)
 Ruoan arvonlisävero (2006)
 Ruoan arvonlisävero (2008)
 Rösttröskel (2008)

S

Saamelaiskulttuurin säilyttäminen (2004)
 Seksuaalikasvatuksesta (1998)
 Sukupuolten välisistä palkkaeroista (1998)
 Suomeen tulleiden pakolaisten työllistäminen (2000)
 Suomen kehitysavun taso (2008)
 Suomen NATO-jäsenyys (2002)
 Suomen pakolaispolitiikka (2000)
 Suomen puolueettomuus Afganistanin kysymyksessä (2002)
 Suomen turvallisuuspoliittinen linjaus (2004)
 Suomenlahden öljykuljetukset (2004)
 Suurten ikäluokkien eläkkeiden maksamisesta (1998)
 Syysloman pituus (2006)

T

Taide- ja taitoaineet peruskoulussa (2008)
 Taloustiedon opetus (2000)
 Tasa-arvo asepalveluksessa (2000)
 Tax-free-kauppa (2000)
 Terrorismin varautuminen Suomessa (2006)
 Tupakoinnin vähentämisestä (1998)
 Työnantajan äitiysmaksut ja tasa-arvo (2006)
 Työvoimapula (2008)

U

Ulkomaisten elokuvien käyttö oppimateriaalina (2000)
 Uskonnolliset symbolit kouluissa (2004)
 Uskontokuntaan kuulumisen (2000)
 Uudesta lääninjaosta (1998)
 Uusi tekijänoikeuslaki (2006)
 Uusien äänestystapojen kehittäminen (2004)

V

Valtion velkatilanne (2000)
 Vammaispalveluiden taso eri kunnissa (2002)
 Videopelien ikärajat (2006)
 Voiko muoti ohittaa hyvät käytöstavat? (2004)
 Vuosi 2000 ja tietokoneet (1998)

Y

Ydinvoiman lisärakentaminen (2008)
 Ydinvoiman rakentamisesta (1998)
 Yhteistyö Itämeren suojelussa (2008)
 Yksityisyyden suoja (2004)
 Yleisen kalastusluvan käyttöönotto (2002)
 Ympäristökasvatus kouluissa (2004)
 Yrittäjien määrän lisääminen (2002)
 Yrittäjyyskasvatuksesta kouluissa (1998)

Ä

Äidinkielen opetuksesta (1998)
 Äänioikeusikärajan alentaminen (2006)

Kuusi Nuorten parlamentin istuntoa

1998

Joulukuussa 1997 peruskoulut saivat eduskunnan puhemies Riitta Uosukaisen oppilaille osoittaman vetoituksen osallistua Nuorten parlamenttiin. Vetoituksen innoittamana 83 kerhoa/koulua ilmoittautui parlamenttikerhotoimintaan mukaan. Kerhonohjaajille, projektissa mukana oleville opettajille ja rehtoreille järjestettiin keväällä 1998 koulutustilaisuus Nuorten parlamentista Tampereella, Raumalla, Oulussa, Helsingissä, Kuopiossa ja Vaasassa. Tilaisuuksiin osallistui 57 opettajaa.

Ensimmäinen Nuorten parlamentti kokoontui eduskunnassa täysistuntoon 15.5.1998. Mukana ensimmäisessä Nuorten parlamentin istunnossa oli edustajia 68 parlamenttikerhosta. Nuorten parlamentin täysistunto toteutettiin suullisena kyselytuntina. Kysymyksiä ehdittiin esittää yhteensä 29, joista kahdesta äänestettiin. Äänin 128 jaa- ja 70 ei-ääntä Nuorten Parlamentin kanta oli, että ajokortin ikäraja on säilytettävä 18 ikävuodessa. Toisessa äänestyksessä Nuorten parlamentti katsoi 34 jaa- ja

156 ei-äänellä, että demokratiaa ja eduskuntaa koskevaa opetusta tulisi lisätä kouluissa ja esimerkiksi Nuorten parlamentti –projektista tulisi tehdä jatkuva perinne.

Yleisradio lähetti Nuorten parlamentin istunnon suorana lähetyksenä televisiossa. Istunto herätti mediassa suurta huomiota. Kerhokeskus julkaisikin Lehdistökoosteen Nuorten parlamentti 1998, johon kerättiin sanomalehtileikkeitä Nuorten parlamentista.

Kymen Sanomat 16.5.98 julkaisi Nuorten parlamentista pilapiirroksen, jossa mies katsoo televisiota ja toteaa: "Kerrankin eduskunnassa esitetään ministereille järkeviä kysymyksiä." Johon vaimo vastaa: "Ne ovat peruskoulun yläasteen oppilaita". (Saisiko tähän pilapiirroksen julkaisuluvan?) (Saman piirroksen julkaisi myös Lappeenrannassa ilmestyvä Etelä-Saimaa 16.5.1998.)

Lisäksi ensimmäisestä Nuorten parlamentin istunnosta Kerhokeskus tuotti CD-ROMin.

2000

Eduskunnan puhemiesneuvoston 19.10.1999 asettama työryhmä käynnisti Nuorten parlamentti projektin lähettämällä kaikkiin Suomen peruskouluihin vetoomuksen. Siinä kouluja kehoitettiin perustamaan parlamenttikerhoja samaan tapaan kuin vuonna 1998. Vetoamus lähetettiin myös kuntien koulutoimen johdolle, jotta nämä varaisivat tarvittavat resurssit ohjelman läpiviemiselle.

Parlamenttikerhojen toiminnan tueksi kerhot saivat Najat Ouakrim-Soivion laatiman kerhokansion ja eduskuntamateriaalia. Lisäksi kerhonohjaajille ja kerholaisille järjestettiin kerhotyötä tukevia aluutilaisuuksia Oulussa, Lahdessa, Kuopiossa, Vaasassa, Raumalla ja Helsingissä. Erityisenä painopistealueena kerhotyössä oli 1.3.2000 voimaan tulleen perustuslain sisältö ja vaikutukset.

Kerhotoiminta huipentui 19.5.2000 Nuorten parlamentin istuntoon, johon 80 parlamenttikerhoa lähetti yhteensä 199 edustajaa. Suullisella kyselytunnilla esitettiin 26 kerholaisten laatimaa kysymystä valtioneuvoston jäsenten vastattaviksi.

2002

Eduskunnan puhemies Riitta Uosukainen lähetti 19.10.2001 Suomen peruskoulujen yläasteiden oppilaille kirjeen, jossa nuoria kehoitettiin liittymään koulunsa parlamenttikerhoon. Kerhotoiminta alkoi 83 kerhossa.

Vuoden 2000 Nuorten parlamentin kerhoja varten tuotettu kerhokansio päivitettiin ja lähetettiin kerhoille. Sen lisäksi kerhot saivat muuta materiaalia kuten eduskuntakirjan, eduskuntaesitteitä sekä edellisestä Nuorten parlamentin istunnosta valmistetun raportin. Erityisenä painopistealueena kerhotyössä on ollut euroon siirtyminen, EU:n toimintaan liittyviä kysymyksiä sekä kansallisen parlamenttimme työn suhde EU:n instituutioihin.

Parlamenttikerhojen kerhonohjaajille ja kerholaisille järjestettiin 11.3.2002 Nuorten parlamentin esittelytilaisuus eduskunnan auditoriossa. Tilaisuudessa kerrottiin tarkemmin Nuorten parlamentista, tulevaisuuden suunnitelmista, huhtikuun täysituntopäivään liittyvistä käytännön asioista ja esiteltiin keinoja saada nuoret entistä aktiivisemmin mukaan yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.

Kerhotoiminta huipentui 12.4.2002 kolmatta kertaa järjestettyyn Nuorten parlamentin istuntoon, johon 82 kerhoa lähetti yhteensä 199 edustajaa. Parlamenttikerhoissa valmistelluista kysymyksistä esitettiin 26 kysymystä. Nuoret edustajat kysyivät mm. päihteiden käytöstä, tasa-arvostaja opiskeluun liittyvistä asioista. Eniten huomiota sai osakseen esitys rikosoikeudellisen ikärajan laskemisesta 15 vuodesta 13 vuoteen. Asiasta äänestettiin ja 100 Nuorten parlamentin edustajaa kannatti rikosoikeudellisen ikärajan laskemista 13 vuoteen 93 edustajan vastustaessa.

2004

Nuorten parlamentti kokoontui 16.4.2004 neljännen kerran eduskunnassa täysistuntoon, joka toteutettiin suullisena kyselytuntina. Valtioneuvoston jäsenet vastasivat 25 kysymykseen. Nuorten parlamentti äänesti kahdesta kysymyksestä: tulisiko lailla säätää nuorten kotiintuloajaksi iltaisin klo 22 sekä makeis- ja virvoitusjuoma-automaateista kouluissa. Nuorten parlamentti piti makeis- ja

virvoitusautomaatteja kouluissa tärkeinä ja äänesti niiden säilyttämisestä kouluissa luvuin 145-40. Tyhjää äänesti 13 edustajaa. Sen sijaan kotiintuloaikojen rajoittaminen lailla ei saanut kannatusta, se äänestettiin kumoon äänin 169-28, yhden edustajan äänestäessä tyhjää.

Nuorten parlamentti 2004 -hankkeeseen ilmoittautui 110 kerhoa/koulua, mutta itse Nuorten parlamentin istuntoon osallistui 96 kerhoa/koulua. Kerhotoiminnan teema oli nuorten vaikuttamismahdollisuudet. Näitä käytiin läpi myös syksyllä 2003 kerhonojajille annetussa koulutuksessa. Kevään 2004 kerholaisilaisuuteen eduskunnassa pääsivät osallistumaan myös ne kerholaiset, jotka eivät päässeet Nuorten parlamentin istuntoon.

2006

Viides Nuorten parlamentin istunto 17.3.2006 oli yksi eduskunnan satavuotisjuhlien päätapahtumista. Istuntoon oli lähettänyt edustajansa 96 parlamenttikerhoa. Paikalla olleet ministerit saivat vastattavakseen 26 kysymyksiä mm. tekijänoikeuslaista, lintuinfluenssasta, ilmaston lämpenemisestä ja lakien noudattamisesta. Nuorten parlamentti äänesti viikon pituisen syysloman puolesta 163 äänellä. Edustaja Veera Tegelberg Iisalmesta ehdotti helpotusta Nuorten parlamentin aiheuttamiin matkakustannuksiin suoraan valtion budjetista. Sekä valtiovarainministeri Heinäluoma että kulttuuriministeri Karpela suhtautuivat asiaan myönteisesti.

Parlamenttikerhojen toiminnan tueksi tuotettiin [Mentori menneisyydestä](#) –sivusto. Mentori menneisyydestä -sivuston materiaalien ja tehtävien kautta parlamenttikerhot tarkastelivat sadan vuoden takaisia asioita: eduskuntauudistusta, ensimmäisiä yleisiä ja yhtäläisiä vaaleja sekä ensimmäisen yksikamarisen eduskunnan toimintaa ensimmäisen vaalikauden (1907-1908) aikana. Mentori menneisyydestä –sivuston tuotannon yhteydessä valtiopäiväasiakirjat 1907-1908 digitoitiin ja ne ovat käytettävissä eduskunnan verkkosivuilla.

Lisäksi parlamenttikerhoja varten avattiin verkkokurssi, jonka avulla parlamenttikerhot ideoivat Nuorten parlamentin istunnossa ministereille esitettäviä kysymyksiä. Lisäksi verkkokurssi ohjasi kerholaisia tutkimaan vaikuttamismahdollisuuksia sekä kiinnostavia ajankohtaisia kysymyksiä.

2008

Kuudes Nuorten parlamentin istunto 11.4.2008 oli Nuorten parlamentin 10-vuotisjuhlaistunto. Istuntoon osallistui 197 oppilasedustajaa 97 kerhosta. Nuorten esittämiin 26 kysymykseen olivat vastaamassa valtioneuvoston kaikki 20 jäsentä. Suurin osa esitetyistä kysymyksistä liittyi kouluun, mutta kysymyksissä oltiin huolissaan myös ilmaston muutoksesta, nuorten pahoinvoinnista ja alkoholinkäytöstä. Ydinvoiman lisärakentamisesta äänestettiin. 155 ei-äänen voimin Nuorten parlamentti vastusti ydinvoiman lisärakentamista.

Nuorten parlamentti –kerhoille avattiin kerhokauden ajaksi verkkokurssi (kerhokeskus.moodle.fi). Verkkokurssin tavoitteena oli vahvistaa kerhojen välistä yhteydenpitoa kerhokauden aikana. Verkkokurssilla oli koottu myös kansanedustajan työtä valottavia tehtäväaiheita. Kerholaisen käytössä oli yhteiskunnallista taloustietoa –niminen lyhyt kurssi, jonka tavoitteena oli hahmottaa mm. eduskunnan budjettivaltaa.

Nuorten parlamentin istuntoon osallistuvien edustajaoppilaiden matkat korvattiin ensimmäisen kerran.